

รูปแบบการนำหลักโยนิโสมนสิการไปใช้ในการท่องโลกอินเทอร์เน็ตเพื่อลดปัญหาภัยจากอินเทอร์เน็ตสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

Model Application of Yoniso Manasikāra to Use in the Internet to Minimize the Threat of the Internet for Students in Upper Secondary Schools in Bangkok Metropolis

ฉัฐศุภางค์ สารมาศ^{1*} สุทน ทองเล็ก² พระปลัดสุรศักดิ์ ปุณฺณวฑฺฒโฒ³

Chatsupang Saramart^{1*} Suthon Thonglek² Phrapaladsurasak Punnavutdho³

Corresponding author's Email: auChas_supang@hotmail.co.th^{1*}

(Received: October 1, 2018; Revised: November 7, 2018; Accepted: May 30, 2019)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการนำหลักโยนิโสมนสิการไปใช้ในการท่องโลกอินเทอร์เน็ตเพื่อลดปัญหาภัยจากอินเทอร์เน็ตสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 350 คน พร้อมทั้งได้สัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบทางไปรษณีย์ ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ t-test และ One-Way ANOVA ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบ WRS Model ได้แก่ W = Wholesome Action กุศลกรรม R = Right Understanding สัมมาทิฐิ S = Safety ความปลอดภัย

คำสำคัญ: ปัญหาภัยจากอินเทอร์เน็ต การนำหลักโยนิโสมนสิการไปใช้ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

Abstract

The objectives of this research were as follows: to create and develop a Model Application of Yoniso Manasikāra to Use in the Internet to Minimize the Threat of the Internet for Students in Upper Secondary Schools in Bangkok Metropolis This research was mixed research, samples were 350 secondary high school students and had in-depth interview 5 persons, The instruments used were questionnaires and interview, which were reviewed by a panel of experts, sending the questionnaires to the respondents by postal. The statistics used were frequency, percentage, mean and standard deviation. Statistical inference or references, including t-test and One-Way ANOVA if the difference was statistically significant at the .05 level. To test the difference of the average income is coupled by means of Scheffé.

¹ สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

² สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา คณะและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

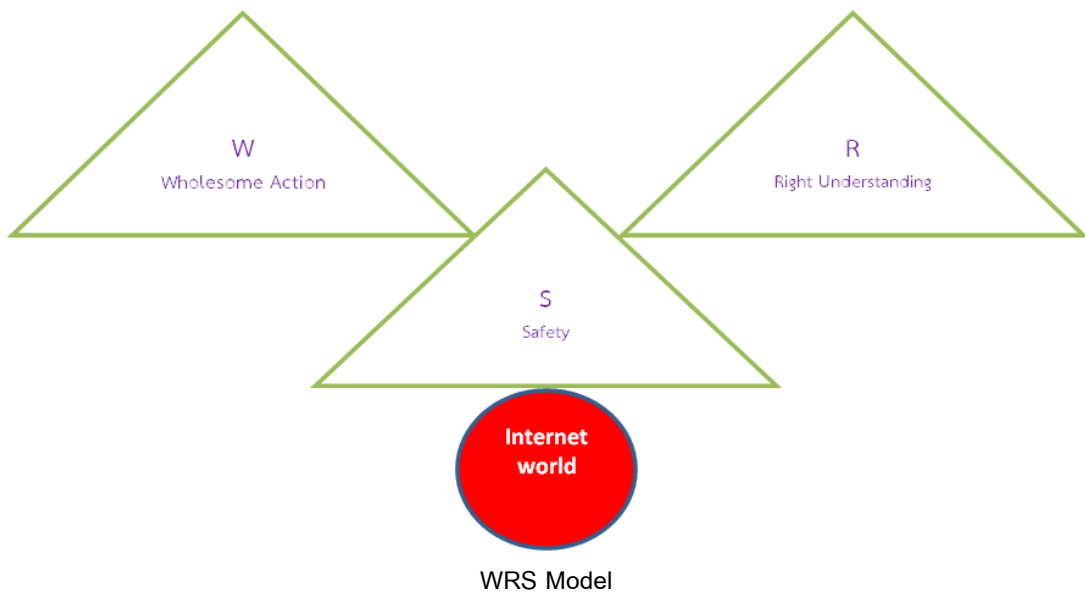
³ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

¹ Government Program, Faculty of Political Science, Mahamakut Buddhist University

² Buddhist Studies Program, Faculty of Religion and Philosophy, Mahamakut Buddhist University

³ Public Administration Program, Faculty of Political Science, Ramkhamhaeng University

The research found that: WRS Model: W = Wholesome Action, R = Right Understanding, S = Safety

Keywords: internet problems, application of Yoniso Manasikara, secondary high schools students

ความเป็นมาของปัญหา

การใช้คอมพิวเตอร์ในการติดต่อสื่อสารในรูปแบบต่างๆ เป็นอีกหนึ่งอันตรายที่จะทำให้เด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครเกิดอันตราย การพูดคุยกับบุคคลที่ไม่รู้จักผ่านทางสังคมออนไลน์ ทำให้ถูกล่อลวงไปทำสิ่งไม่ดี การใช้สื่อสังคมออนไลน์ไปในทางที่ผิด ทำให้ตัวเอง พ่อแม่ หรือผู้เกี่ยวข้องเกิดความเดือดร้อน การเล่นเกมและใช้คอมพิวเตอร์ในเวลานาน ทำให้ตัวเองเกิดผลเสียต่างๆ ตามมามากมาย เช่น สายตาสั้น สุขภาพเสีย เพื่อนในโลกความจริงน้อยลง เด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครขาดการใช้สติปัญญาพิจารณาไตร่ตรองอย่างเป็นระบบจึงไม่สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการจะมีบทบาทและความสำคัญต่อระบบการพัฒนาปัญญาในฐานะที่เป็นส่วนเบื้องต้นของการศึกษาในทางพระพุทธศาสนา

เป็นปัจจัยนำไปสู่การค้นพบสัจจะของพระพุทธองค์และการบรรลุธรรมของพระอริยบุคคลทั้งหลาย มีบทบาทสำคัญในการนำไปประกาศศาสนาของพระพุทธองค์ และมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตในการแก้ปัญหาในภาวะปัจจุบัน

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า “รูปแบบการนำหลักโยนิโสมนสิการไปใช้ในการท่องโลกอินเทอร์เน็ตเพื่อลดปัญหาภัยจากอินเทอร์เน็ตสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร” เป็นเรื่องที่จำเป็นต่อการศึกษาเป็นอย่างยิ่งเพื่อการพัฒนาทางสังคม ส่งเสริม อนุรักษ์ และพัฒนาคุณค่าทางศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ และการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างและพัฒนาารูปแบบการนำหลักโยนิโตมนสิการไปใช้ในการท่องโลกอินเทอร์เน็ตเพื่อลดปัญหาภัยจากอินเทอร์เน็ตสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methods research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ใช้การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant)

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในสังกัดกรุงเทพมหานครจำนวน 5 โรงเรียน จำนวน 2,028 คน ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนละ 1 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) มีคุณสมบัติตามที่ผู้วิจัยกำหนด คือ มีระดับการศึกษาทางธรรมชั้นเอก จำนวน 5 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมประชานิเวศน์ โรงเรียนวิสุทธิโสภณ โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ และโรงเรียนมัธยมปทุมมาวาส จำนวน 350 คน ที่ได้โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเปิดตารางสำเร็จของเกรจซี (Krejcie) และมอร์แกน (Morgan) อีริวดี เอกะกุล (2543)

การสัมภาษณ์เชิงลึก เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักจากการสุ่มแบบเจาะจงจากนักเรียนที่มีระดับการศึกษาทางธรรมชั้นเอก จำนวน 5 คน สัมภาษณ์แบบ

มีโครงสร้าง ใช้เวลาสัมภาษณ์คนละ 1 ชั่วโมง ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic induction) โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมได้ โดยทำไปพร้อมๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้เพื่อจะได้ศึกษาประเด็นต่างๆ ได้ลึกซึ้ง เมื่อประเด็นใดวิเคราะห์แล้วไม่มีความชัดเจนก็จะตามไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆ เหล่านั้น

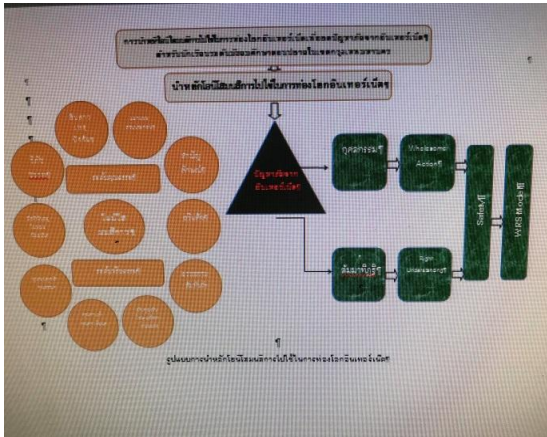
การสร้างรูปแบบ หาข้อมูลและข้อเสนอแนะจากที่ปรึกษาถึงรูปแบบเบื้องต้นการนำหลักโยนิโตมนสิการไปใช้ในการท่องโลกอินเทอร์เน็ตเพื่อลดปัญหาภัยจากอินเทอร์เน็ตสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร ก่อนที่จะปรับปรุงไปใช้เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ ก่อนที่จะมีการประมวลผลและพัฒนาเป็นรูปแบบกึ่งมาตรฐาน ระดมความคิดเห็นโดยการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องมาร่วมแสดงความคิดเห็นตลอดจนร่วมกันเสนอแนะแนวทางที่จะทำให้เกิดรูปแบบการนำหลักโยนิโตมนสิการไปใช้ในการท่องโลกอินเทอร์เน็ตเพื่อลดปัญหาภัยจากอินเทอร์เน็ตสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการวิจัย

รูปแบบการนำหลักโยนิโตมนสิการไปใช้ในการท่องโลกอินเทอร์เน็ตเพื่อลดปัญหาภัยจากอินเทอร์เน็ตสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้นำข้อค้นพบที่สรุปได้จากการวิเคราะห์เอกสารและจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก

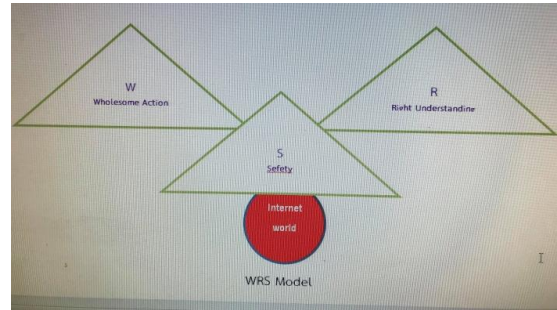
(Key informants) มาเป็นตัวกำหนดรูปแบบการนำหลักโยนิโสมนสิการไปใช้ในการท่องโลกอินเทอร์เน็ตเพื่อลดปัญหาภัยจากอินเทอร์เน็ตสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีรายละเอียดในการนำเสนอจัดภาพประกอบ 1 และ 2

ภาพประกอบ 1 การนำหลักโยนิโสมนสิการไปใช้ในการท่องโลกอินเทอร์เน็ตเพื่อลดปัญหาภัยจากอินเทอร์เน็ตสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

อธิบายได้ว่า ปัญหาภัยจากอินเทอร์เน็ตสามารถลดได้ด้วยการนำหลักวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการไปใช้ คือ โยนิโสมนสิการระดับสังขธรรม พัฒนาปัญญา โดยตรงมุ่งให้เกิดความรู้เข้าใจตามเป็นจริงตรงตามสภาวะแท้ๆ เน้นที่การจัดจิตวิทยา คือ ความไม่รู้ เป็นเครื่องนำไปสู่โลกุตรระสัมมาทิฏฐิ โยนิโสมนสิการระดับจริยธรรม สร้างเสริมคุณภาพจิต มุ่งปลูกใจให้เกิดคุณธรรมหรือกุศลธรรมต่างๆ เน้นที่การสกัดหรือข่มตัณหา เป็นเครื่องนำไปสู่โลกิยะระสัมมาทิฏฐิ ซึ่งประกอบด้วยวิธีการคิด 10 แบบ ได้แก่ วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย วิธีคิดแบบแยกแยะ ส่วนประกอบ วิธีคิดแบบสามัญลักษณะ หรือรู้เท่าทันธรรมดา วิธีคิดแบบอริยสังข์ วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ วิธีคิดแบบเห็นคุณเห็นโทษ แล้วหาทางออก วิธีคิดแบบคุณค่าแท้ คุณค่าเทียม วิธีคิดแบบอุบายปลูกใจ

คุณธรรม วิธีคิดแบบมีสติเป็นอยู่ในขณะนี้ วิธีคิดแบบวิภาษวาท ซึ่งผลจากการนำหลักธรรมดังกล่าวไปใช้ทำให้เกิดสัมมาทิฏฐิ กุศลกรรม และท่องโลกอินเทอร์เน็ตได้ด้วยความปลอดภัย

ภาพประกอบ 2 WRS Model

อภิปรายผล

การศึกษาวิเคราะห์การนำหลักโยนิโสมนสิการไปใช้ในการท่องโลกอินเทอร์เน็ตเพื่อลดปัญหาภัยจากอินเทอร์เน็ตสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมีการนำหลักโยนิโสมนสิการไปใช้ในการท่องโลกอินเทอร์เน็ตโดยรวมทั้ง 2 ด้าน อยู่ในระดับเกือบทุกครั้ง ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะใช้อินเทอร์เน็ตมากขึ้น เด็กนักเรียนและเยาวชนมีวิจารณญาณน้อยกว่าผู้ใหญ่ การใช้คอมพิวเตอร์ในการติดต่อสื่อสารในรูปแบบต่างๆ เป็นอีกหนึ่งอันตรายที่จะทำให้เด็ก ๆ เกิดอันตรายได้ วิธีคิดเป็นสิ่งที่พัฒนาได้ ฝึกฝนได้ด้วยวิธีการที่เรียกว่า การศึกษาและแก่นแท้ของการศึกษา คือ การพัฒนาตนเองให้มีสัมมาทิฏฐิ คือ การมีความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็นค่านิยมที่ถูกต้อง ดีงาม เกื้อกูลแก่สังคม ปัจจัยภายนอก ได้แก่ สิ่งแวดล้อมต่างๆ แม่พ่อ ครูอาจารย์ ญาติพี่น้องที่เป็นกัลยาณมิตร เป็นต้น ในส่วนของปัจจัยภายใน ได้แก่ โยนิโสมนสิการเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญญา จึงทำให้นักเรียนมีการนำหลักโยนิโสมนสิการไปใช้ในการท่องโลกอินเทอร์เน็ตโดยรวมทั้ง 2 ด้าน อยู่ในระดับเกือบทุกครั้ง

ซึ่งสอดคล้องกับที่กล่าวไว้ในพระสูตรตันตปิฎก คือ การคำนึงถึงอย่างเข้าใจถูกทาง เพื่อการดำเนินชีวิตที่เป็นสุข เช่น ไม่ควรคำนึงถึงสิ่งที่ล่วงไปแล้ว ไม่ควรหวังในสิ่งที่ยังไม่มาถึง สิ่งที่ล่วงไปแล้วให้ละ สิ่งที่ยังมาไม่ถึงก็เป็นสิ่งที่มาไม่ถึงไม่ต้องนำมาคิดคำนึง หรือในขณะที่ใกล้จะตายให้คิดคำนึงแต่ในแง่มุมที่ดี ในกุศลที่ได้ทำสำเร็จแล้ว ดังพุทธพจน์ที่ว่า “โศกทรัพย์ทั้งหลายเราได้บริโภคนแล้ว คนที่ควรเลี้ยงเราได้เลี้ยงแล้ว อันตรายทั้งหลายเราได้ข้ามพ้นแล้วทุกชนิดที่มีผลสูงขึ้นไปเราได้ให้แล้ว และพลีกรรม 5 อย่างเราได้ทำแล้ว” ดังนี้จึงถือว่าเป็นผู้มีโยนิโสมนสิการ และสอดคล้องกับวสิน อินทสระ (2545) กล่าวว่า คิดเป็นคิดเป็นระบบ คิดเป็นเรื่องเป็นราว เป็น Systematic Thought ความคิดที่เป็นระบบหรือว่า thoughtful พวกที่คิดเป็นระบบ คิดเป็น เข้าใจในความคิด มีวิธีคิด เป็นเรื่องที่ไม่ค่อยได้สอนกันในโรงเรียน คือ วิธีคิดว่าเรื่องนี้ควรจะคิดอย่างไร แล้วมันก็จะได้ผลออกมาดีมาก ถ้ามีวิธีคิด หรือคิดเป็น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของพระมหาหรรษาภรณ์ กองบาง (2544) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาเชิงวิเคราะห์วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการในพระสูตรตันตปิฎก พบว่า วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ มี 10 ชนิด เป็นลักษณะการคิดที่รอบคอบ ตรัสตรอง ใคร่ครวญ และพัฒนาอย่างรอบด้าน ครอบคลุมวิธีคิดหลากหลาย สามารถนำมาใช้กับสถานการณ์ต่างๆ ได้โดยเฉพาะความจำเป็นต่อการบรรลุธรรม ลักษณะโครงสร้างวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการนี้ประกอบด้วยหลักเหตุผล เป็นการพิจารณาสิ่งต่างๆ อย่างรอบคอบ กลั่นกรอง ทดสอบ ทดลองอย่างเป็นระบบก่อนนำไปสู่การปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับวิธีคิดแบบวิทยาศาสตร์ในฐานะที่เป็นวิธีคิดเพื่อการแสวงหาความรู้ ความเข้าใจจริงทางธรรมชาติ แล้วนำความรู้ที่ได้มาหาความสุขให้แก่มนุษย์ วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการเน้นความสุขด้านจิตใจ ส่วนวิธีคิดแบบวิทยาศาสตร์เน้นความสุขทางกายภาพ นอกจากนี้

ยังมีความสอดคล้องกับวิธีคิดแบบตรรกวิทยาในแง่ที่เป็นแนวทางแห่งการค้นหาคำจริงที่มีความสมเหตุสมผล

แยกอภิปรายเป็นรายด้านคือ ด้านโยนิโสมนสิการระดับสังฆธรรม ด้านโยนิโสมนสิการระดับจริยธรรม มีดังนี้

1. ด้านโยนิโสมนสิการระดับสังฆธรรม พบว่านักเรียนมีการนำหลักโยนิโสมนสิการไปใช้ในการท่องเที่ยว อินเทอร์เน็ต ความถี่อยู่ในระดับเกือบทุกครั้ง ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เล่นอินเทอร์เน็ตมากๆ มักจะมีปัญหาทางด้านสังคม ถูกหลอก เกิดอาชญากรรม เจอคนที่พูดไม่รู้สึกละเลย ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น อยากไปเจอเพื่อนๆ น้อยลง รู้จักแต่คนที่เล่นเกมที่รุนแรง อยู่ในโลกความฝัน ทำให้ไม่ค่อยรู้เรื่องภายนอก ไม่ค่อยได้คุยกับพ่อแม่ ไม่คุยกับคนรอบข้าง บางที่ทำให้ทะเลาะกัน เพราะมีความคิดเห็นต่างกัน ดังที่ได้กล่าวไว้ในที่สนธิกายว่า การพิจารณาใส่ใจ โดยหลักการที่สอดคล้องกับการตรัสรู้อรหัตตผล 4 ได้แก่ มโนทวาริกขวนจิตหรืออวิชชานจิต คือ การรำพึงหรือนึกถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เป็นตัวเปลี่ยนจากภวังค์มาเป็นวิถี หมายถึง การพิจารณาใส่ใจตั้งแต่เมื่อตากระทบกับรูป หูกระทบกับเสียง โดยใส่ใจหรือกำหนดรู้ก็คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค 3. ความใส่ใจโดยแยกคายในการฟังโดยองค์ธรรม คือ ปัญจทวาราวชชนจิตมีลักษณะใคร่ครวญอารมณ์ทางทวาร 5 เกิดขึ้นกระทำกัจจิตถึงอารมณ์หนึ่งอารมณ์ใด ทางตา หรือทางหู หรือทางจมูก หรือทางลิ้น หรือทางกาย จะต้องมิจิตที่ทวารวิชชานจิตเกิดก่อน คิดถึงเรื่องนั้นก่อนที่จะเป็นกุศลจิต หรืออกุศล และสอดคล้องกับพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) (2543) กล่าวไว้ว่า โยนิโสมนสิการประเภทพัฒนาปัญญาโดยตรงมุ่งให้เกิดความรู้เข้าใจตามเป็นจริงตรงตามสภาวะแท้ๆ เน้นที่การขจัดอวิชชา คือ ความไม่รู้ เป็นเครื่องนำไปสู่โลกุตระสัมมาทิฐิ เรียกว่า โยนิโสมนสิการระดับสังฆธรรม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ

โอบาส เครือวัลย์ (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาเชิงวิเคราะห์หลักโยนิโสมนสิการกับการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า การสื่อสารที่ประกอบด้วยโยนิโสมนสิการก่อให้เกิดคุณค่าแก่กระบวนการสื่อสาร คือ ทำให้ผู้ส่งสารเข้าใจหลักการและจุดมุ่งหมายของสารต้องแท้ต่อเรื่องไม่ขาดสาย และมีความน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับ ช่วยให้ผู้รับสารรู้จักเลือกรับสารที่ดีมีประโยชน์ มีคุณค่าเกื้อกูลต่อกุศลกรรม ไม่ทำให้ผู้รับสารตกเป็นทาสของข่าวสาร ทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายที่แท้จริง ส่งผลให้เกิดการสร้างสรรค์ความคิด จินตนาการ พัฒนาการทางสังคม ถ่ายทอดภูมิปัญญาบรรพชนทางวัฒนธรรมของมนุษย์จากรุ่นหนึ่งสู่อีก รุ่นหนึ่งได้โดยไม่สูญเสียเอกลักษณ์เดิม และก่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน มีคุณค่าสูงสุดคือการเข้าถึงปัญญาแท้แท้ทัน โลกะ โทสะ โมหะ ที่ครอบงำจิต ให้มองเห็นไตรลักษณ์ คลายความยึดมั่นถือมั่นในชั้น 5 ด้วยศีล สมาธิ และปัญญา หลุดพ้นเป็นอิสระเข้าถึงภูมิธรรมขั้นสูงสุดได้

2. ด้านโยนิโสมนสิการระดับจริยธรรม พบว่า นักเรียนมีการนำหลักโยนิโสมนสิการไปใช้ในการท่องโลก อินเทอร์เน็ต ความถี่อยู่ในระดับเกือบทุกครั้ง ทั้งนี้ เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่สามารถสร้างความเจริญแห่ง กุศลธรรมจากการท่องโลกอินเทอร์เน็ต สร้างเสริม คุณภาพจิต มุ่งปลูกเร้าให้เกิดคุณธรรมหรือกุศลธรรม ต่างๆ เน้นที่การสกัดหรือขมด้นหา เป็นเครื่องนำไปสู่ โลกียะสัมมาทิฐิ ซึ่งสอดคล้องกับ ประพิมพ์พรรณ สุวรรณภูมิ (2557) นักพัฒนาสังคม สำนักงานส่งเสริม สวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คน พิการ และผู้สูงอายุ (สท.) กล่าวว่า จากการศึกษา เรื่อง ผลกระทบของอินเทอร์เน็ตต่อสุขภาพกาย และ สุขภาพจิตของเด็กและเยาวชนไทย: กรณีศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมี

พฤติกรรมมารับสื่ออินเทอร์เน็ตบันเทิงมากที่สุด ได้แก่ รับข่าวสาร พูดคุยติดต่อเพื่อน ดูหนังฟังเพลง เสนอความคิดเห็นในกระทู้ต่างๆ รองลงมาด้านการศึกษา ได้แก่ เพื่อ ส่งงานให้อาจารย์ทางอีเมล หาข้อมูลในการเรียนหรือ เตรียมตัวสอบ ค้นคว้าผ่านห้องสมุดดิจิทัล และ แลกเปลี่ยนข่าวสารการเรียนกับเพื่อน ด้านธุรกิจซื้อขาย ได้แก่ ติดต่อธุรกิจ ซื้อขายสินค้า หาข้อมูลสินค้า ทำธุระ ทางการเงิน จ่ายค่าสินค้าและบริการต่างๆ หาข้อมูลเพื่อ การทำงานที่มีใช้การเรียน สร้างรายได้ และด้านลบ ได้แก่ ดูเรื่องต่างๆ ที่ตอบสนองอารมณ์ทางเพศ ดูคลิป วิดีโอหรือภาพโป๊เปลือย ค้นข้อมูลที่ไม่เหมาะสมหรือเป็น ของต้องห้าม นิินทาหรือด่าว่ากัน สื่อสารกับเพื่อนในเรื่อง ที่ไม่ยอมให้ผู้ใหญ่รู้ ใช้เพื่อการพนัน เล่นเกมออนไลน์ เพื่อการเอาชนะและความสะใจผลจากการใช้อินเทอร์เน็ตมีผลต่อ สุขภาพจิตทางบวกของเด็กและ เยาวชนมากที่สุด ได้แก่ ทำให้มีเพื่อนใหม่เพิ่มขึ้น เข้าใจ และพอใจกับชีวิตของตนเอง มีความสุขกับสิ่งที่ทำแต่ละ วัน สามารถจัดการปัญหาต่างๆ ให้สำเร็จ มีความมุ่งมั่น ในการทำภารกิจต่างๆ รู้สึกสนุก เพลิดเพลินใจ รองลงมา คือสุขภาพกาย ในทางลบ ได้แก่ ทำให้อ่อนล้าสายตาสายตาสั้นลง ตาตาย เมื่อยแขน ปวดศีรษะ มึนศีรษะ ปวดกันกบ หลัง ไหล่ กล้ามเนื้อมือและนิ้ว ร่างกาย เมื่อยล้า อ่อนเพลีย ลืมเวลาทานอาหารจนปวดท้อง เพลินจนไม่ได้เข้าห้องน้ำ ทำให้มีผลต่อระบบขับถ่าย และสุขภาพจิตในทางลบ ได้แก่ ทำให้รู้สึกเศร้าโดยไม่ทราบสาเหตุ ไม่สามารถควบคุมสุขภาพจิตใจตนเองได้ หงุดหงิดกังวลใจกับเรื่องเล็กน้อย ทำงานต่างๆ ที่ได้รับ มอบหมายเสร็จไม่ทัน ความสัมพันธ์กับคนรอบข้างลดลง เบื่อหน่ายท้อแท้กับการดำเนินชีวิต

การใช้อินเทอร์เน็ตของเด็กและเยาวชนยัง เกิดผลกระทบด้านสังคม คือ ถูกหลอก เกิดอาชญากรรม เจอคนที่พูดไม่จริงไม่รู้สึกละอาย ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น อยาก

ไปเจอเพื่อนๆ น้อยลง รู้จักแต่คนที่เล่นเกมที่รุนแรง อยู่ใน
โลกความฝัน ทำให้ไม่ค่อยรู้เรื่องภายนอก ไม่ค่อยได้คุย
กับพ่อแม่ ไม่คุยกับคนรอบข้าง บางที่ทำให้ทะเลาะกัน
เพราะมีความคิดเห็นต่างกัน อย่างไรก็ตามเด็กและ
เยาวชนยังแสดงความเห็นในการจัดการเว็บไซต์ที่ไม่
เหมาะสม เช่น ควรมีกฎหมายสั่งปิด ปรามปราม เพื่อการ
สร้างสื่อที่ดีต่อสังคม ออกมาตรวจควบคุมอายุผู้เข้าชม
รณรงค์ให้ผู้คนรู้จักละอายใจที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับ
เว็บไซต์เหล่านั้น หรือมีขั้นตอนการลงโทษ คอย
ตรวจสอบ เว็บไซต์ต่างๆ อยู่เป็นประจำ อยากให้
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาดูแลมากขึ้น เกี่ยวกับสิทธิ
เสรีภาพและการละเมิดโดยการนำภาพคนอื่นมาตัดต่อ
ให้เกิดความเสียหาย ผู้ปกครองควรดูแลบุตรหลานด้วย
ไม่ใช่ปล่อยให้เล่นเพลิน สำหรับข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
จากงานวิจัยครั้งนี้ คือ ให้นักเรียนที่เกี่ยวข้องตระหนัก
ถึงปัญหาที่เกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ตของเด็กและ
เยาวชนไทย ซึ่งพบว่าเนื้อหาที่มีอยู่มากกว่า 1,000 ล้าน
เว็บไซต์ทั่วโลกมีทั้งส่วนที่เป็นประโยชน์และที่ก่อให้เกิด
โทษ จึงควรมีมาตรการที่เข้มงวด มีประสิทธิภาพในการ
จัดการและป้องกันปัญหาที่เกิดจากอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะ
ด้านเนื้อหา หรือรูปภาพต่างๆ โดยการออกข้อบังคับเพื่อ
ปรามปรามสิ่งยั่วยุที่อาจจะมีอยู่มากเกินไปในสังคมไทย

สรุปผลการวิจัย

รูปแบบการนำหลักโยนิโสมนสิการไปใช้ในการ
ท่องโลกอินเทอร์เน็ตเพื่อลดปัญหาภัยจากอินเทอร์เน็ต
สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต
กรุงเทพมหานคร WRS Model ประกอบด้วย W =
Wholesome Action ทัศนคติ R = Right Understanding
สัมมาทิฐิ S = Safety ความปลอดภัย อธิบายได้ว่า
ปัญหาภัยจากอินเทอร์เน็ต สามารถลดได้ด้วย การนำ
หลักวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการไปใช้ คือ โยนิโสมนสิการ

ระดับศีลธรรม พัฒนาปัญญาโดยตรงมุ่งให้เกิดความ
เข้าใจตามเป็นจริงตรงตามสภาวะแท้ๆ เน้นที่การจัด
อริยชา คือ ความไม่รู้ เป็นเครื่องนำไปสู่โลกุตร
สัมมาทิฐิ โยนิโสมนสิการระดับจริยธรรม สร้างเสริม
คุณภาพจิต มุ่งปลูกเร้าให้เกิดคุณธรรมหรือกุศลธรรม
ต่างๆ เน้นที่การสกัดหรือข่มตันทนา เป็นเครื่องนำไปสู่
โลกิยะสัมมาทิฐิ ซึ่งประกอบด้วยวิธีการคิด 10 แบบ
ได้แก่ วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย วิธีคิดแบบแยกแยะ
ส่วนประกอบ วิธีคิดแบบสามัญลักษณะ หรือรู้เท่าทัน
ธรรมดา วิธีคิดแบบอริยสัง วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์
วิธีคิดแบบเห็นคุณเห็นโทษ แล้วหาทางออก วิธีคิดแบบ
คุณค่าแท้ คุณค่าเทียม วิธีคิดแบบอุบายปลูกเร้า
คุณธรรม วิธีคิดแบบมีสติเป็นอยู่ในขณะปัจจุบัน วิธีคิด
แบบวิภาษวาท ซึ่งผลจากการนำหลักธรรมดังกล่าวไปใช้
ทำให้เกิดสัมมาทิฐิ กุศลกรรม และท่องโลกอินเทอร์เน็ต
ได้ด้วยความปลอดภัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อค้นพบ (Fact findings) จากการวิจัยและ
การอภิปรายผลดังกล่าวมาแล้ว สามารถสรุปผลเป็น
ข้อเสนอแนะ โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีการนำหลัก
โยนิโสมนสิการไปใช้ในการท่องโลกอินเทอร์เน็ต ด้าน
โยนิโสมนสิการระดับศีลธรรมสูงกว่าทุกด้าน จึงมี
ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารว่า ควรกำหนดเป็นนโยบาย
ในหลักสูตรการเรียนการสอน ให้มีวิธีคิดว่าเรื่องนี้ควรจะ
คิดอย่างไร แล้วมันก็จะได้ผลออกมาดีมาก ถ้ามีวิธีคิด
หรือคิดเป็น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย
ดังนี้

1. ควรวิจัยเกี่ยวกับการนำหลักคุณธรรมและจริยธรรมไปใช้ในการเผยแพร่ของสื่อในอินเทอร์เน็ต
2. ควรวิจัยเกี่ยวกับหลักความปลอดภัยในการท่องโลกอินเทอร์เน็ต
3. ควรวิจัยเกี่ยวกับภัยเงียบบนออนไลน์แก้ไขได้อย่างไร

เอกสารอ้างอิง

ธีรวิมล เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. อุดรราชธานี: สถาบันราชภัฏอุดรราชธานี.

ประพิมพ์พรรณ สุวรรณภูมิ. (2557, 29 พฤษภาคม). ผลกระทบของอินเทอร์เน็ตต่อสุขภาพกาย และสุขภาพจิตของเด็กและเยาวชนไทย : กรณีศึกษากรุงเทพมหานคร. สืบค้นจาก <http://news.mthai.com>

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2543). *พุทธธรรมฉบับปรับปรุงและขยายความ* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วสิน อินทสระ.(2545). *โยนิโสมนสิการ*. กรุงเทพฯ: เรือนธรรม.

หนูพัฒนา กอบบาง, พระมหา. (2544). *การศึกษาเชิงวิเคราะห์วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการในพระสูตรต้นตปิฎก* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

โอภาส เครือวัลย์. (2551). *การศึกษาเชิงวิเคราะห์หลักโยนิโสมนสิการกับการสื่อสาร* (สารนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.